

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Folyondárok Nyitramegyében.

A politikai becsületességnek alap feltétele az önzetlenség.

A haza java, a társadalom közérdeke lebegjen cél gyanánt a politikus szeme előtt és ne az egyéni érvényesülés vágya. A ki igazán közcélokért dolgozik, az maga-magát mindig az utolsó helyre teszi. Nagy államférfiaink erkölcsi jellemét ez a vonás díszíti, ez tette életüket a hazára nézve áldássá, egyéni értékük szempontjából nemessé. Sugárzó fényt, termékenyítő meleget, vonzó, hódító erőt, parancsoló tiszteletet a politikus jelleme csak az önzetlen munkásság szellemétől kaphat.

Széchenyi, Deák, Andrássy és a magyar történelem újabb korszakának sok jeles férfia megsemmisítették egyéni érdekkörüket a nagy ideálok, célok és tervek előtt, melyekért közpályájuk küzdelmes ösvényein leküzdtek és dolgoztak.

A politikai becsületességnek ezen törvényével szemben, mely Angliában, Németországban s a kontinens több kisebb államában is a mai napig szent és sérthetetlen, a magyar szabadelvű rendszer a gyakorlatban azt a tételt szegezte le, hogy az egyéni érdekkörnek el kell nyelnie mindent, a mit a közélet a politikai műhelyek munkásainak nyújthat. Az egyéni haszon és előny a politikai élet törvénye, mely a közügyeket szabályozza. A hol az egyéni érdek nem érvényesülhet, ott véget ér a közjó előmozdításának határa, megszűnik a közügyek szolgálatának érdeke.

Az új politikai életörvény hatása alatt a szabadelvű tábor egész vonalán lendületet vett a haszonlesés és az érdekhajászat, Nyitramegyében pedig úgy szétterpeszkedett és felburjánzott, hogy

nincs ebben a megyében egy árva szabadelvű lélek sem, a kit ez a földön küsző, rohamos terjeszkedésű elősdi növény az indáival körül nem font volna

Tisza Kálmán volt a főtenyésztője az elősdi ezen fajtájának, ő alkalmazta azokat a kertészlegényeket, a kiknek az volt a feladatuk, hogy az új növényt az ország egész területén meghonosítsák. Nyitramegye számára azonban legalább eleinte nem jól választotta meg a kertészlegényeket. Frideczky Timót, báró Majthényi László, gróf Berchtold László főispánok alatt a tenyésztés munkája lassan haladt előre. Ezeknek a férfiaknak jelleme az ősi magyar romlatlan hazafiság erkölcséből alakult ki, a korrupcióra nem voltak kaphatók, s bár Tisza intimusa és Nyitramegyére vonatkozólag informátora, Tóth Vilmos, ezen férfiak háta mögött is settenkedett, Tisza szellemét nem igen tudta diadalra vinni.

Gróf Gyürky Ábrahám és Szalavszky Gyula főispánok már avatottabb kézzel láttak hozzá a tenyésztés munkájához, főispánságuk azonban sokkal rövidebb tartamú volt, semhogy szembetűnőbb eredményeket érthettek volna el.

Általános kihatású és maradandóbb eredmény ezen a téren csak akkor mutatkozott, midőn Thuróczy Vilmos ült be a főispáni székbe. Tóth Vilmos protegálta be Tisza Kálmán révén, s így csak természetes, hogy az új főispán protektorainak nyomdokain haladva, teljesen azok szellemében kormányozta a megyét. Nem telt bele sok idő, s Nyitramegyében már nem volt kormányparti „hazafi”, a ki a maga számára valamit nem keresett volna. Azért volt kormányparti és liberális hazafi, mert akart valamit, persze valami privát jó felét, mert hiszen a közérdekkel senki

sem törődött akkor, az ellenzék csak egy csepp volt és szervezetlen, a liberális tényezők pedig a maguk hasznára pumpolták ki a közügyek forrásait.

Szell Kálmán, a ki becsületes közigazgatást akart létesíteni, bár az erélye nem állott arányban szándékaival, egyideig tűrte a nyitramegyei állapotokat, mert a főispán, a kit fiatal kora óta ismert, határozott ígéretet tett arra nézve, hogy a kormány becsületes törekvéseit a vármegyében keresztül viszi, másfél évi várakozás után azonban kénytelen volt véget vetni a Thuróczy-féle kormányzatnak, s egy olyan férfiút állított a megye élére, a kinek az volt az elve, hogy a közügy nem lehet egy pártnak, vagy egy klikknek a fejős tehene, a kik azt szolgálni akarják, azoknak hazafias kötelességet kell teljesíteniök, s nem szabad kapkodniök önző egyéni érdekek szálai után.

Dr. Kramolin Viktor személyében ritka becsületességű ember ült a főispáni széken. A tisztesség szempontjai vezették őt egész működésében, eljárása önzetlen volt és igazságos. Személyes politikát nem folytatott, hanem nyílt, a kormány törekvéseit fedő programot adott, s oda állva a vármegyei szabadelvűpárt elé, azt mondotta: Kérem támogatástokat.

De Kramolin nem ismerte a nyitramegyei liberálisokat. Ha azt mondotta volna nekik: Támogassatok, lesz ezentúl is sáp bőviben, nyitva fogom tartani a vármegyei közélet területét az érdekhajászat emberei számára, lesz sport, lesz intrigua, szabadon tenyészhetik továbbra is az egyéni ambíciók vadszőlője, a klikkpolitika üzemei elé nem gördítek akadályokat, akkor ölelő karokkal vették volna őt körül a szabadelvű folyondárok.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

A mi sarunk.

— Falusi levél. —

Rég nem hallottunk egymás felől, az egykor oly hű társakat elválasztotta az élet. — Csak midőn hozzá fogok válaszom megírásához, érzem mily nagy úr választ el bennünket a hajdani napoktól... Egykor és most!... Szeretnélek látni, mivé tettek téged az évek, felismerném-e akkori lényedet! Emlékszel mindennapi sétáinkra, az estéli korzóra, imádóinkra és bolondos csevegésünkre? Mennyi gonddal öltöztünk naponta, hogy sikerrel kiálljuk a szépségversenyt... Minden nő életében van időszak, midőn hiusága uralkodik rajta, midőn ruhái, kalapjai még álmában is üldözik, midőn minden más gondot háttérbe szorít a kérdés: szép vagyok-e? Tetszem-e? — Mi sem voltunk különbek!

Vannak sokan, kik állítják, hogy a nő sohasem menekül a hiuság befolyása alól, annak rabja, bármiképp él és cselekszik; abból fakad minden törekvése, sőt sorsát is az alkotja számos esetben. Lehet hogy találó e vád, magam is gondolom, hogy sok szolgálai természet mind halálig sinli e zsarnok békóit, de hogy koránt sem minden nő

hordja lealázó jármát, azt tudjuk mi ketten, s annyi velünk együtt boldogabb, szabadabb egyén.

Arra virradtunk, ugy-e, egy szép reggelen, hogy nem sikerül többé jobb érzelmeink ámitása; szilárd alakot öltött a mindjobban megerősödő sejtelem, hogy a korzó, a táncterem, a hódító mosoly, az elragadó külső mind oly dolog, melyben pillanatnyi öröm rejlik ugyan, de mely nem fejleszti, nem gyarapítja a belső értéket. S akkor kezdődött a küzdelem... Egmással versenyeztünk szellemünk kiművelésében: a művészi szép tanulmányozása volt a jelszó.

S tovább forgott a föld!

Elnémultak azok a hangok is, melyek a leg-tisztább gyöngyösök szolgálatába csalogattak bennünket. Feladatunk sem a tetszés felköltése, sem a felemelő művészet ápolása nem lett; ez is, amaz is epizód volt éveinek egymásutánjában.

Senki sem bírálja elég elfogulatlanul saját énjét; ítélj magad, mily gyümölcsöt hozott egy szép multban elvetett mag!

Várod most gondolataimnak pontos leírását külső körülményeimnek és életem befolyásának? Csalódo! semmi ehhez hasonló be nem következik, egy különös ötletnek engedve, lefestem mai sétatamat.

Ma reggel esett, tegnap is, tegnapelőtt is.

Szellemesen kezdődik! — mondod. Ne vonjad a válladat együgyűségem miatt; ha falun laktál, értenéd e szavak jelelőségét. A kapun kilépve, sártenger fogad bennünket. Szeretnélek látni, miképen utasítanád el a főlhívást, hogy ilyen úton bekenjed a ruhádat és finom cipődet! szokni kell az ilyen sétákhoz. Volt idő, midőn én is idegenkedtem tőlük, talán titkos könny is szaporította a végtelennek látszó mocsarat. Balgaság volt az részemről: a változhatatlant legyőzzük, ha el nem csüggedünk. Vig mosoly lep meg, ha az ilyen kirándulást összehasonlítom a hajdani korzói sétákkal! könnyű annak nevetnie, ki egyszer a helyzet ura lett! Hosszú az út odáig a városi leány-nak, ki megszokta, hogy divatos, gondosan megválogatott öltözetében a legelénkebb utcákban megforduljon, kinek eleme a nyüzsgő-pezső sokaság és a folytonos változás volt. — Lám, és a csere nem megvetendő! Minden attól függ, hogyan fogunk fel valamely dolgot. Hogy mindenben megtaláljuk a benne rejlő varázst, az tehetség, mely a vele megáldottat pazar kincsekkel halmozza el.

Kísérj el gondolataiddal a legközelebbi faluig. Sárcipőben, feltűzött ruhában nekivágok az útnak, minden lépést megfontolva, latra vetve. Mert abban nincs művészet, hogy valaki a legnagyobb sárba egyenesen beletaposszon, de rossz

Kramolinnak azonban ehhez való esze és jelleme nem volt, s azért nem kellett nekik, kitérték és visszahozták az emberüket, a küszök művészi kezű kertészlegényét Thuróczyt, a ki az új Tisza-korszak alatt új inventióval és bravúrral folytatta a folyondárok tenyésztését. Remek példányokat produkált. Némelyek közülök a vármegyei mandátumokat fonták át, mások a megyei bizottságokat, a liberális sajtót, a betolyás és protekció verandáját, a kitértetések homlokzatát, a hivatalok ágait, a politikai funkciók lugasait, valamennyien a szabad vásárnak szép kilátásokat nyújtó terrasztát.

Ámde kinek kell satnya elődieknek az árnyéka, ha viruló tölgynek a lombja alatt pihenhet? A választások megizmosították a politikai becsületesség tölgyét, a folyondárok pusztluiok kell, tenyésztőjükkal együtt. —n.

A „Magyar Állam“ püspök-védelmé. A „Magyar Állam“, mely az elkeresztelési küzdelmek idején az egész magyar püspöki karral szemben állást foglalt, s az ország egyik főpásztorát alaposan meghurcolta, cselekedeteit beszámíthatatlanoknak hirdette, egy idő óta nagyban buzgólkodik a püspöki tekintély védelmezésében.

Védelmezi pedig a püspöki tekintélyt olyanokkal szemben, a kik azt soha sem támadták, sőt inkább hódolattal tisztelték mindenkor és tisztelik ma is. Magyarországon az egyházi férfiak körében nincs olyan irányzat, olyan mozgalom, mely a püspöki méltóságnak, köteles tiszteletet parancsoló tekintélyével szembe helyezné magát.

A legutóbbi választások alatt és azóta történt valami, a min most a „Magyar Állam“ nyargal. A győri püspök ismeretes körlevelét megkritizálta néhány katolikus lap, és a néppárt soraiban küzdő papság egy része a körlevél egyes intézkedéseit szó tárgyává tette és helytelenítette.

Meglehet, hogy a kritika hangja itt-ott éles volt, de nem szabad felednünk, hogy az említett körlevél a választási küzdelmek alatt jelent meg, a mikor a kedélyek izgatottsága sokkal nagyobb hullámokat vet, mint sem hogy lehetséges volna a felmerülő jelenségek bírálatánál mindig megőrizni azt a kíméletes gyöngédséget, mely nyugodt viszonyok között a hazai katolikus sajtót, ott a hol a püspöki kar tagjainak tényei, és intézkedéseiről van szó, ekesen jellemzi. Nem szabad felednünk azt sem, hogy a választási izgalmak csillapulása után is visszamaradt még a kedélyekben jó adag keserűség, melyet a küzdelmekben olyan helyeken tapasztalt nehézségek keltettek, me-

lyekről joggal várhattak volna támogatást és segítséget.

A körlevélből két vezérszempont domborodik ki, egy fegyelmi és egy politikai. A fegyelmi szempont abban csúcsosodik ki, hogy a papság a választási harcok alatt a papi dekónimot feltékeny gonddal őrizze, azzal összeférhetetlen cselekedetektől tartózkodjék. A körlevélnek ezen része minden vitatkozásra felül áll, olyannyira, hogy azt megtámadni senkinek sem jutott eszébe.

A körlevél politikai szempontja részletes intézkedésekben jut kifejezésre, melyekhez már nagyon sok szó férhet. Így a király iránti tiszteletnek feltűnően nyomatékos hangsúlyozása, s ennek kifolyásaképp az a határozott felszólítás, hogy a papság ne támogasson olyan jelölteket, a kik a királynak tartozó tisztelet ellen vétettek, olyanak tünteti fel a győregyházmegyei papságot, mint a mely képes lenne arra, hogy király-vagy dinasztia ellenes embereknek a törekvéseit előmozdítsa. Képtelenség ijesmit csak feltételezni is bármely egyházmegye papságáról. A körlevélnek ez a passzusa bátran elmaradhatott volna.

Továbbá a püspök azon intézkedései, hogy a papok a választók találkozó helyére el ne menjenek és sem itt, sem másutt szavazatok szerzésében ne buzgólkodjanak, a képviselőjelöltet körüljáró nem kísérik és helyette ne szónokoljanak, egyenesen beleütköznek a papság polgári és politikai szabadságába, s lehetetlenné teszik azt a tevékenységet, mely nélkül ma nap Magyarországon a keresztény politika semmire sem mehetne.

A körlevélnek ezen politikai vonatkozású rendelkezéseit bírálta a katolikus sajtó és bírálják mások, s a „Magyar Állam“ ezt nagyon jól tudja, de műfelháborodásba csap át, hogy a néppártot a püspöki tekintéllyel szembe állítva, diszkreditálhassa. Taktikájával kudarcot fog valani. —y.

A panamázásnak Nyitra se hossza, se vége.

Lapunk múlt számában már közöltük a városi képviselőtestületnek a Hazai Bank 100.000 koronás követelésére, illetőleg az ezen követelés miatt támasztott perre vonatkozó határozatát. Most az ügynek teljesebb megvilágítása végett és azért is, mert azóta az ügyben bírói döntés történt, közreadjuk a városi képviselőtestület egyik agilis tagjától kapott következő cikket:

A vagyonbukott Auspitz Gyula az északnyugoti vasut engedélyese bukásának okára nézve hozzá intézett kérdésre azt felelte: hogy „a nyitrai úri banda őt teljesen kifosztotta, több mint 300.000

frt uszott el orocskákra és oly egyének is nyújtották feléje követelő kapzsi kezeiket, kik 100.000-rek felett rendelkeztek, kiknek kielégítése nélkül azonban nemcsak a vállalat maga, de a már kiosztott összegek is veszélyben forogtak.“ Ezen kijelentés magyarázatot nyújt a lefolyt vasut építési eseményekről és egészben indokolja azon férfiak működését, akik annyira exponáltak magukat a nyitramegyei utalag megszavazásánál, illetve felemelésénél és amidőn ez fényesen sikerült, rávetették magukat ugyanazon megyei intéző körök Nyitra városára, ahol eleinte nem kevesebb, mint 200.000 frtnyi hozzájárulást akartak kicsikarni. Ott azonban ismét azokra az ellenfelekre bukkantak, kiket a megyei vasuti bizottságból, — mert utjukban álltak és a szűkvágányu vasuti nagy szédelgést meghusították — egytől-egyig kirekesztettek. Sikerült is nekik, de csak nagy küzdelem után 50.000 frt hozzájárulást Nyitra városától megszavaztatni, azonban csak azon kikötéssel és vizsorszolgálat ellenében, hogy Nyitrán lesz az egész vonal igazgatósága, javító telepe és ugyanott fog fizettetni adójuk utáni községi pótlék.

A miniszterium ezen megszavazott feltételekhez kötött hozzájárulást azzal hagyta jóvá, hogy az ellenértéként lekötött feltételeket egyszerűen törölje és nem létezőknek jelentette ki. A szemfüles megyei intéző kör maga sem bízván egészben ezen az autonómián és a magánjog legprimitívabb szabályait mélyen sértő miniszteri rendelet hatályosságában. 1897-ik évben az 50.000 frtnyi hozzájárulást a városnál újból szavazás alá bocsátotta, de most már azzal, hogy a segélyhez kötött feltételektől eláll. Szomoruan emlékezünk még ezen közgyűlés lefolyására, a korteskedésekre, terrorizálásokra, melyekkel három szavazat többséggel ezen megszavazást keresztül hajszolták. Élénk emlékezetünkben van még, hogy ez alkalommal a polgárság azon elemei járultak főképp a város megterheléséhez, kiknek a községi pótlék fizetése „Hekuba“ Auspitz Gyula a vasutat teljesen elkészítvén, városunk és megyénk iparosai, gyárosai és kereskedőinél tett megrendelések kifizetése nélkül és azoknak egy millióra rugó megkárosításával az egész vasut vállalatot a budapesti Hazai bankra, egy tál lencsért átruházván, csödbe ment, míg ezalatt Nyitra városa a megszavazott összeg fedezete céljából kölcsön után nézett. Ez húzódott 1901-ig évig és miután a város a fizetéssel késett, az északnyugoti vasut társulat Nyitra városát a nyitrai törvszek előtt az 50.000 frt tőke és jár. megítélése végett perrel támadta meg, ahol az ügy letárgyaltván,

úton a legelőnyösebb átjárókat feltalálni, az feladat, mely szinte feltűzel. Haladok lépésről lépésre. A házából kijönnek a kutyák és megsimogatják a ruhámat, az utcán emberek mennek és nevetik törekvésemet. Mosolyogva intek nekik, a falu jámbor lakossága a nyájasságot többre becsüli mint a cifra kőntest; négy lábú barátaim pedig egyszerűen kikérnek a kényes díszet.

A falu végén kritikus a helyzet; ha lassan átküzdöttem magam odáig, fennakadok: mitévő legyek most? Eh, rajta hát! Mászunk a kerítésen végig, ugorjunk egyet, az fejleszti a testi ügyességet. Egy kettő...! Szerencsésen átjutottam volna, de sárcipómet lefoglalta a ragadós, makacs sár, érte vissza kell mennem. Ujra csináljuk a szaltót az árkon át, sikerült, de Pick észrevette a tornaműveletet, játéknak veszi és siet abban részt kérni. Ott terem, midőn a cipőt épen fül akartam venni, kedveskedik hozzám simul, de lehetetlen meghajolnom anélkül, hogy túlságba ne vigye hizelgését, a csókját pedig nem áhitom! — Lőgdős, odább tol engem a bolond állat, már egészen az árok szélére szorított, súlyedni érzem a talajt alattam s a vízbe csúszom, ha hirtelen bele nem kapaszkodom a közeli fába. — Most már eredj, esztelen Pick, ni, keress! — Messze repül a kezemből az ág, örvendezve kutatja a

fürge kutya, én felkapom gyorsan a sárcipómet, ismét egy ugrás és folytathatom az utamat.

Nagy robajjal megelőz egy szekér. Jól ki kell térnem, hogy fülüg be ne sározzon. Ez is megvolna, de ujra ugrásokra kerül a sor. Sárcipóm akárhányszor strajkol; haszontalan portéka az falun. Nem is tudom, miért nem viselünk inkább eszimat; a sárcipó a városi civilizáció ide nem illő portékája.

Nem is gondolod, mekkora mozgás az ilyen séta, én egészen kimelegszem, arcom tüzes, ütőerem gyorsabban lüktet. Fölébred a tetterő, nő a kitarítás szárnyait lebegteti az akarat. Egy kis képzelődéssel sok minden őlt alakot az emberi szellemben... Így sétálunk mindnyájan az életlen keresztül. Sajnos, gyakran nagy sarat kell átgáznunk, s a nézők kinevetnek, ha vonakodunk vele érintkezni. Hányszor kavargó piszkos tenger a lábunk körül, abba ömlik a sok rosszakarat, rágalom, gyűlölet, irigység; egyáltalában a különféle gyarlóság, mely a legtisztább elme ösvényét is néha ellepi. Hozzá kell látnia, miképpen szabadul ki belőle, hogyan ügyeskedjék, hogy minél kisebb mértékben legyen része a szurokban. Akárhányszor van szükségünk minden erőnkre, hogy meneküljünk a zavaros vizű mocsárból, — óh, szellemünknek nagyon ruganyosnak kell lennie és

fejünket igen magasan kell hordanunk, hogy azt mocsoktalanul megőrizzük!

Valahányszor legyőztem a rossz út egy darabját, örülök magamban; maradna ily könnyen az aljasság mérge is mögöttünk! Aki bátor, az nyer; az akadályok türelmes elhárításával, sarokba szorítjuk néha a legadázabb ellent is.

Süt a nap. Aranyos sugara a magasba csábitja figyelmemet. Sötétkeken, tisztán, határozottan emelkednek amott a hegyek egyes részüket eltakarja még a téli lepel, a hó. Oly annyira más világnak látszanak a kúpok! Ha elérnők őket, olyan földet találnánk, mint a sárlepte völgyben, olyan levegőt, mint a mely bennünket körülvesz; sem különb fákat, sem kékebb eget nem fedezne fel kutató szemünk, — csodálkozva kérdeznők, miért volt az mind oly vonzó — a távolból? Ugy kell annak lennie; szükségünk van biztató képekre, sokat ígérő ábrándokra, hogy előre törekedjünk. Minél messzebb fekszik tőlünk a cél, annál jobban feszítjük meg erőnket. S ha odáig eljutva, tán csalódva megállunk, újra előttünk lebeg hirtelenül keletkezett szivárvány. Tünderképeket kergetünk egész életünkben, de nekik köszönjük a költészetet. Ha lekötik érdeklődésünket, és óhajainkat, lehangoltság és erkölcs; kár nélkül küzdjük le a lábainkat körülkerítő sarat. Ront-

A. Horváth Dezső a közönség nevében méltatta az ünnepeltnek közhasznú, üdvös, egy fél századra kiterjedő munkásságát, melynek iránya a szeretet volt s melylyel el is nyerte a közönség osztatlan szeretetét és tiszteletét.

Gyürky István azzal a szép hasonlattal vezette be felszólalását, hogy ő más vidékről kerülve ebbe a körbe, azzal a szomorú gondolattal foglalta el új helyét, hogy mint a késő korban idegen talajba átültetett élő fa meg fogja ezt silyleni; nehezen szokja meg az új vidék életét, viszonyait. A jubiláns azonban már első belépésekor a szeretetnek olyan jeleivel halmozta el, hogy aggályai legott eloszlottak s ma már teljesen idevalónak érzi magát. — Ez a szeretet vezette a jubilánst egész 50 évi munkásságában. Ezen szeretet jegyében köszönti rá poharát a maga és lelkes társai nevében.

Mezei Gyula társulati igazgató a helyét és ágostai hitű evangélikusok nevében szólva, azon történelmi tény dombortja ki, hogy a magyar nemzetet a kereszténység tette európai értelemben nemzetté, ennek a jele alatt küzdöttük végig véres harcainkat, ennek a szelleme tartott meg nehéz megpróbáltatásainkban s ez tartotta fel bennünk a vigaszt és reményt, akkor, amikor a nemzet — nem egyszer — közel állott ellenségei által megasott sírjához. Meggyőződése, hogy jövőre is csak akkor lesz a magyar állam maradandó, ha átfojja azt hatni a kereszténység szelleme, a keresztény szocializmusa, mely kereteket szab a hatalomnak, korlátokat az önkénynek és a gőgnek, határt a kizsákmányolásnak s mely keblére öleli a gyengét és felkölti benne azt a megnyugtató tudatot, hogy ő bárcsak porszeme a nagy mindenségnek a létért való küzdelmében magára hagyva nem marad...

A keresztény szellem öre, letéteményese az egyház, mely a maga világtörténelmi hivatásában, ha érzi is, de győzedelmesen kiállja a felforgató irányzatok hullámcsepjait s áldásként kíséri az egyént a bölcsőtől a sírig. — Ennek az egyháznak — ha egyetemet tekintjük — szerény, de a maga kisebb körében nagyon hasznos munkása, kiváló papja érett aranymisé, kedves, öreg lelkesünk. — Hirdette az ígét az egyházban törhetetlen hittel és bizalommal, szószólója volt az iskolában és a polgári életben a hazaszeretnek s mindenütt az egyetemes krisztusi szeretetnek. — Ugyanezen érzelmekkel áldozott az Urnak a természet nagy templomában is. Mint kiváló gazda és kertész, szeretettel művelte a földet, gondozta a növényeket és virágokat, ápolta a fakat, nagyon jól tudja, hogy nemcsak Istennek tetsző dolgot művel, de amely arányban példája nyomán a jobb művelésre tér át népe: emeli vele nemzetét erejét; *serény példaadásával tanította népet a magyar földnek szeretetére!* — Méltán rászolgált tehát, hogy amidőn az ő napja, nehéz munka után, a természet örök rendje szerint a látható szele felé halad, tisztelői meghajtsák előtte az elismerés lobogóját, mert az ő alkonyodó napja hosszú, tiszta pályára veti vissza sugarait. *Poharát azzal a kívánsággal üríti az ünnepeltre, hogy nem lankadó testi és szellemi erőben hirdethesse még sokáig a szeretet ígét!*

Szóltak még Emánuel József, Kahlenberger József — ez utóbbi kerek, szellemes felköszöntőben a nőkre — és még számosan.

Az aranymisé áldozár meghatottan, klasszikus tömörséggel fejezte ki köszönetét, hangsúlyozva, hogy továbbra is a kötelességnek és szeretetnek azon az útján marad, amelyen eddig haladt, amelyen a mai napon elnyerte az első „arany“-at.

A lakoma csak a késő délutáni órákban ért véget.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Osztróuczky Géza, Trencsén vármegye főispánja 4 heti szabadságra távozott. Távollétében dr. Schwertner Antal alispán helyettesíti.

Tisztelgés Vágner praelatus úrnál. A helybeli kath. kör. 30 tagú küldöttsége f. hó 18-án Simonffy Gyula törvényszéki bír., körü alelnök úr vezetése alatt tisztelgett ő méltóságánál, hogy névnapja alkalmából szeretetök és ragaszkodásuk jelét adják. A szónok lelkes beszéddel üdvözölte az elnök urat, mire szívélyesen válaszolt, biztosítva a tagokat szeretetéről, és bizalmukat a jövőre nézve is kérte. Ezzel a szeretetből folyó tisztelgés véget ért.

Felolvasás a kath. körben. Mult vasárnap nagyszámú hölgy és férfiközönség előtt tartotta meg az első böjti felolvasást Veszprémi Dezső főgymnasiun tanár a spiritizmusról. Kellemes modorban és válogatott szavakkal mindenekelőtt vázolta a spiritizmus lényegét, s több esetben elősorolása után kifejtette álláspontját, mely szerint jóllehet az egyes esetek tényét tagadni nem lehet, a legtöbbször mégis csalás forog fenn, vagy pedig egyszerű természeti okokra vezethető vissza. De viszont vannak esetek, melyekben a gonosz lélek működése alig zárható ki és épen azért óva intette az egyház felfogásával megegyezően, a hallgatóságot, hogy ilyen spiritistikus dolgokban részt vegyen, ha már egyébként nem is, hát a káros következményekért, melyeket a testi szervezetben előidézhetnek. A mindvégig érdekes előadást nagy figyelemmel kísérte a hallgatóság, végén pedig zajos tapsokkal jutalmazta a rokonszenves felolvasót. A felolvasás előtt és után az egyházi zeneegylet remekelt a „Stabat Mater“ oratoriumnak előadásával. Ma, március 19-én d. u. 4 órakor Simonffy Gyula kir. törvényszéki bír., a kör alelnöke egyes társadalmi kérdésekről fog felolvasni, mely felolvasás iránt általános érdeklődés mutatkozik. Az egyházi zeneegylet Haydu „Krisztus hét szava“ című híres oratoriumából fog egyes részleteket előadni. Felkérjük az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Március 15-ike Nyitrán. Esztendőök óta hagyományos hazafias szép szokás, hogy megülük mindenfelé a szabadság diadalmas ünnepét, március 15-ét. Városunkban is egykor az egész társadalom közös szívvvel lélekkel ünnepelt, de az utolsó évtized politikai zavart viszonyai itt is bizonyos meghasonlást, szakadást idéztek elő. Napokkal előbb hirdették az ünnep programját nemzeti színű falragaszokon, a rendező bizottság gondossága már előre emelni akarta az ünnepi fényt. De bizony az eredmény nem felelt meg a várakozásnak. Hirdetve volt ünnepi szónoklat a templomban és hálaadó isteni tisztelet, és jöttek összeesen vagy *hatan* (tavaly csak *ketten*) és ezek is elkésve érkeztek. — A ki tudja, hogy ily ünnepélyes szónoklat mennyi fáradságot, gondot igényel, az vagy a szónoknak azt mondhatja, *hat emberért nem érdemes ennyi fáradságot szánni, vagy az ünneplőknek kötelességük, hogy ha valamit hirdetnek, ott megjelenjen kötelességüknek tartásuk.* Különben ily irányú templomi szónoklat a jövőben egész bátran elmaradhat — legalább Nyitrán. A részvétlenséget nem tulajdoníthatjuk a rossz időnek, mert más években sem szoktak az ünnepi szónoklaton részt venni. Délután kissé kiderült az idő és ekkor a színház előtti Kossuth-terén volt az ünnepély. Szavaltak Tenczer Gyula, és Szita László, az utóbbi a „*Talpra magyart*“. A diszbeszédet Veszprémi Dezső főgymn. tanár mondta, lelkes előadással, igazi kuruc gondolatokat vetett föl, az ember vére szinte pezsgett a tüztől. Hangja érces, de a nagy teret betölteni nem képes. Az ünnep végén Jäger tárogatóján fujta a kuruc nótákat, mire az ifjuság nagy közönségtől kísérvé elment a Kossuth néma hangjai mellett a temetőbe, ahol a branyiszkoí hős sírja mellett énekeltek. Az ünnepen nagy számú közönség vett részt. Az ünnepet more patrio bankettel fejezték be, ahol lelkes felköszöntőkben nem volt hiány.

A nyitrai r. kath. főgimnázium ifjusága ez évben is igen sikerült iskolai ünnepséggel ülte meg márc. 15-ét, a nemzeti szabadság tavaszi bimbófadásának érfordulóját, felhasználta minden tehetségét és eszközt, hogy e napot emlékeztetéssel tegye: Az ünnepi lelkesítő beszédet Veszprémi Dezső tanár tartotta a töle megszokott tüzelt és szép nyelvezettel. A nap történetét szemléltető előadásban Brichta L. VIII. o. t. tárta elő. A hazaszeretetről Benkovits I. VIII. o. t. elmélkedett tartalmasan. Alkalmi lelkes szavataikkal (márc. 15. Ábrányi E-től, Nemzeti dal, Petőfitől, Az utolsó honvéd) Szabó L., Rektory Gy., Timon A. VII. o. t. emelték az ünnepi hangulatot, melyek közt legszebb volt Timon gyönyörű szaválata, melynek utolsó szakaszait az ifjusági zenekar pompás játéka kísérte. Az énekkar a himnuszt s jóízű vidám és komoly darabokat magában, Petőfi csatadalát és Rákóczi indulóját a zenekarral együtt, kifogástalanul és nagyhatással adták elő. — Az ifjuság délután testületileg vett részt a társadalomnak a színház előtt lefolyt ünnepségén s ezután szép szokása

szerint a temetőbe vonulva énekekkel és szaválattal rovtá le kegyeletét Erdőssy piarista szabadsághős iránt.

Halálozás. Özv. Chrebóczy-Nagy Amb-rusné szül. Schlegel Terézia úrnő f. évi március hó 15-én reggeli 1/27 órakor életének 80-ik és özvegyiségének 19-ik évében a halotti szentségek ajtatos felvétele és rövid szenvedés után Nyitrán elszenderült az Urban. Temetése f. hó 17-én volt nagyszámú rokonsága és számos tisztelői részvételével. Áldás és béke hamvaira! — *Berkes István*, honvédszázados törzstisztjelölt, Trencsénben élete 47. évében A megboldogult Árva-megyébe volt kirendelve katonai asszisztenciának a jan. 26-iki választásra, s ott meghült. Baja sirba vitte. Tetemeit szülőföldjére Szabadkára szállították s márc. 13-án helyezték örök nyugalomra. — *Nemcsák József*, nyugalmazott trencsényi törvényszéki bír. márc. 3-án Besztercebányán élete 84. évében elhunyt. — *Barsi Alajos*, bírósági végrehajtó Érsekújvárott márc. 6-án elhunyt. — F. hó 16-án szenderült el az Urban *Kurálszky Márton*, nyug. csermendi plébános. A boldogult a 48-as időkben csatákban is résztvett, sebet is kapott. 30.000 forint értékű vagyonának 80%-át kegyes alapítványokra és cultur célokra hagyta. Nyugodjék békében!

Sztrajk Nyitrán. Az alig pár hónap óta megalakult socialdemokrata egyesület nyitrai bizottsága megteremtette a maga gyümölcsét, — bojkottálja a mestereket és sztrajkol. F. hó 13-án reggel szüntették be a munkát a közműves, asztalos és szobafestő segédek. Kívánságuk az, hogy 50%-al emeljék fel a munkabéruket és kevesebb órára terjedjen a munkaidő. A socialis kérdések megoldásának föltétlen barátjai vagyunk, mindenki kapja meg a megérdemelt bért, de hogy egyszerre 50% béremelést kérnek, az talán már túllépi a határt és amellet kevesebb legyen a munkaidő. Mit követeljen akkor az a hivatalnok, aki 12 évi keserves tanulás és nélkülözés után keresi meg oklevelét és valami szerény álláshoz jut. A munkabér emelésével arányban lesz a drágaság, és akkor hogy fognak a kisebb hivatalnokok megélni, azt a socialdemokraták izgága vezetői bajosan tudnák megmondani. A félrevezetett emberek sztrajk tanyája a szigeti vendéglőben van.

Disztornázás a főgimnáziumban. A nyitrai r. k. főgimnázium ifjusága azon szegénysorsú tanulók anyagi támogatására, kik az 1905. évi május hóban Budapesten tartandó országos torna-versenyen résztvesznek, esetleg a főgimnáziumi torna-szertár alapja javára 1905. évi április hó 8-án d. u. 5 órahó a gimnáziumi tornacsarnokban vívással egybekötött Disztornázást rendez. Sorrend: 1. Felvonulás. 2. Fa-bot szabadgyakorlat. 3. Társas szabadgyakorlat. 4. Csapatornázás. Nyújtó, ló, korlát. 5. Osztlály-tornázás. Korlátón III—IV. o. 6. Verseny. Futómászás. V—VIII. o. 7. Magas és tavolugrás. 8. Verseny tornázás. Nyújtón és korlátón. 9. Iskola vívás. 10. Kard verseny-vívás. 11. A győztesek kihirdetése és díjkiosztás. 12. Elvonulás. A zenét a főgimnázium zenekara adja. Belépti díj: személyenkint 1 kor.; felülízetések köszönettel nyugtáztatnak.

Engel József végrendelete. Emlegettük már, hogy néhai Engel József nyitrai birtokos és kereskedő vagyonának jelentékeny részét jótékony célokra hagyományozta. A végrendelet, melyben az elhunytnak már korábban elhalálozott neje, Steiner Jozefa is mint örökhagyó szerepel, a következő rendelkezéseket tartalmazza: 1. Családi alapítványt elszegényedett rokonok részére 500,000 kor., 2. Izr. menház és szegényháza 250,000 k., 3. Házassági keletyékre izr. leányok részére a peskodari puszták értéke 60,000 kor., 4. A nyitrai izr. betegsegélyző és temetkezési egyesület 10,000 k., 5. A nyitrai izr. hitközség mindenkori lelkészének, de csupán kamatját 10,000 k., 6. A nyitrai izr. theologiai tanodának a Rét-utcai 1. sz. házat, értéke 20,000 k., azonfelül ugyan ennek még készpénzben 4,000 k., 7. A nyitrai izr. hitközség mindenkori titkárnak, de csupán kamatát 5,000 k., 8. A nyitrai építendő zsinagógára 20,000 k., 9. A nyitrai izr. szegényeknek, de csupán kamatának évi felosztására 20,000 k., 10. A nyitrai szegényeknek, de csupán kamatát a város által kezelendő 10,000 k., 11. A nyitrai városi tisztviselők nyugdíjalapjának 4,000 k., 12. A nyitrai izr. elemi iskola tanítóinak nyugdíjalapjára 4,000 k., 13. A nyitrai izr. elemi iskolának praemiumokra 2500 k., 14. A nyitrai izr.

hitközség hivatalnokai és szolgáinak évenként adni szokott adományok megváltására, de csupán kamatját 5,000 k., 15. A nyitrai izr. nőegyletnek 5,000 k., 16. A nyitrai keresztény nőegyletnek, melylyel az előbb adott 4400 koronát, most 8000 koronára kiegészítette 3,600 k., 17. A nyitrai izr. népkönyháának 5,000 k., 18. A nyitrai Poel Zedek egyletnek 5,000 k., 19. A nyitrai Maskil El Dal egyletnek 5,000 k., 20. A nyitrai izr. gyermekruházási egyletnek 5,000 k., 21. A nyitrai főgimnáziumnak szegény tanulók felruházására, mely célra már életében 5000 koronát adott, végrendeletileg 4,000 k., 22. A nyitrai gymnasiumnak praemiumokra 2,500 k., 23. A szabadelvű körnek 2,000 k., 24. A felv. közműv. egyesületnek 1,000 k., 25. A kath. betegsegélyző egyletnek 1,000 k., 26. A kath. legényegyletnek 1,000 k., 27. A nyitrai önkéntes tűzoltó egyletnek 1,000 k., 28. A tűzoltók zenekarának 1,000 k., 29. A nyitrai szépítő egyletnek 1,000 k., 30. A nyitrai izr. jótékony Aranykönyvnek 2,000 k., 31. Nyitrai szegény iparosok és kereskedőknek, de csupán évi kamatkép 7,500 kor., 32. Machzika Hathóra egyletnek 500 k., Összesen 977,600 korona.

Egyesületi élet. A nyitrai kath. közművelődési házában ma (vasárnap) ismét Uránia előadás lesz, tárgya: A magas Tátra. Kezdeté 7 órákor este. — Mult számunk hírvonatából kimaradt a nyitrai kath. legényegylet farsangvégi szineloadásról szóló tudósítás. Azért röviden most említjük meg, hogy a 6 képből álló valóságos látványos bohózat előadása: Ney „Utazás a föld körül 80 nap alatt“, melynek betanulása kemény munkát adhatott, valóban kitűnően sikerült. A közönség nem fogyott ki a kacagásból. Különösen nehéz volt Jeney Kálmán II. dékán (Fix titkos rendőr), Simek Antal (Passpartout inas) és Jeney István (Fogg Phileas) szerepe. Mindhármán úgy játszottak, hogy bármely színpadon dícséretet nyertek volna. Derekas munkát végzett a rendezésben az egyleti I. dékán Jedlicska Gyula; Gombárik István fodrász kitűnő maszkirozásán kívül mindent a maguk erejéből produkáltak az egyleti tagok. Kosztümöket varrtak, kulisszákat festettek stb. Sok ily sikeres estét kívánunk a nyitrai kath. legényegyletnek. Jól esett azt is tapasztalunk, hogy a táncmultság a legszebb rendben folyt le, nem akadt senki sem, ki a jókedv határait áthágta volna. Ha a nyitrai kath. legényegylet tagjai tovább is megőrzik buzgalmaikat a komoly önképzésben és józan mérsékletük a multságban, akkor beteljesedik rajtuk szép jelmondatuk: Isten áldja a tisztességes ipart! A belépő díjon felülfizettek: Bende Imre püspök ur önmagáért. 1 db arany, gróf Batthyány Vilmos dr. felszentelt püspök ur ömélte, az egylet elnöke, Mihálik József apát-kanonok ur 10—10 kor., dr. Thuróczy Károly ur 5 kor., Huszár István ur 3 kor., Kutvaszer István t. kanonok. Balla István, Hevera János, Kutánits István, X. Y., Glósz Lipót urak 2—2 kor., Roch Gyula, Juhari Károly, Német István, Skrabik András, Blaskó József, Rubanitzky Ferenc, Ferenczi József, Hromy Endre, Furda Nándor, Belák József, Salamon János, Farbak N., Pauer N. urak 1—1 kor. Fogadják a rendezőség mely háláját.

A szabadság ünnepe Trencsénben. Lehet-e szebb fogalom, mint a szabadság? Az Isten is szabadni teremtette az embert, hisz előtte koldus és király egyforma. De midőn a szabadság fogalmát e szó mellé: —Trencsén— írjuk, önkénytelenül is mosoly jön ajkunkra. A fama azt mondja, hogy a trencsényi alispán összehívatta a szolgabírákat, hogy megünnepeljék már-

cius idusát. Ezek az urak a 48-as eszméket; a szabadság, egyenlőség és testvériséget magasztalták. A főispán 4 heti szabadságra ment. Két hónap előtt ezek az urak Tisza rendületlen hívei voltak, hisz a Tisza párt az egész vonalon győzött, pedig Tisza messze volt a 48-tól. Hát hol van a Klochok, Petrások hazája? Hol típorták a jogokat jobban, mint Trencsén megyében? (Várna, — Csacza) Van-e nagyobb mameluk megye mint Trencsén megye. És ezek akarják ünnepelni a szabadságot? Hisz nekik, aki akar, de mi nem. Úgy látszik, hogy a koalíciós kormány ügye erősen áll, mert Trencsén megye már 48-as. Ime, itt az idők jele...

Házvétel. Az Andrásdombon lévő Némethy féle házat (a róm. kath. elemi fiúiskola és a Metzger féle gyógyszerár között) a hét folyamán megvette Dr. Biringer Ferencz kórházi igazgató 33,000 koronáért.

Az olcsó ifjú élet. Óbesztercén Trencsén vármegye lakóit e hó 9-én a reggeli órákban egy rettenetes családi dráma ijesztette meg. Ebeidner Anna, gróf Harcourt uradalmi főhercegnének kedvelt leánya, Kern. N. erdészgyakornokkal valószínűleg közös elhatározásból az erdészlak padlásán strichuinnel megmérgezték magukat, ahol őket maga a főherceg találta meg végső vergődésükben. Ő maga sietett az orvosért, de a nagy lelki rázkódtatás következtében az orvos szobájában elájulva összeesett anélkül, hogy megmondhatta volna jövetelének célját. Végre is az orvosi segély magához térítette és csak azt mondta az orvosnak, hogy siessen, mert leánya mérget ivott. Az orvos elrohant az erdészlakba, a hol szivertaró kép tárult eléje; a főhercegné görcsös ajúlásban vonaglott a szoba padozatán, a padláson meg két halott feküdt, mert addigra már kiszervek. Végre is sikerült az orvosnak a főherce-

nét valahogy eszméletre téríteni. A rémes esett általános részvétre indította a környékbeli lakoságot, az oly súlyos gyászba borult szülők iránt. A borzasztó öngyilkosságuk szerencsétlen szerelem lehet csak az oka.

Hajójegyek Amerikába. Fiuméből Newyorkba legközelebb március 30-án a „Kárpátia“ és április 13-án az „Ultonia“ gyorsgőzcsónok indulnak. A nagy kényelemmel berendezett oceánjárak a hajóstársaság különös gondot fordít az utasok élelmézésére. A hajójegy árában befoglalattatik két napi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajón. Az „Adria“ személyszállító osztálya (Budapest, Vigadó-tér 1.) a belügyminiszter rendelete értelmében a utlevéllel ellátott kivándorlónak Fiumén kívül a többi európai kikötő bármelyike felé is adhat hajójegyet, ennél fogva a külföldre előleget küldeni nemcsak felesleges, hanem kockázatos is, mert az onnét érkező hajójegyet, levelet és nyomtatványt, a megfelelő belügyminiszteri rendelet értelmében, a hatóságok minden egyes esetben elkobozzák.

A nyitrai megyei gazdasági egyesület karöltve a vágyhelyi gazdasági egyesülettel, a minap gőzkeszövetkezeti értekezletet tartott Vágújhelyen. Ez értekezleten megjelentek a vágyhelyi gazdasági egyesület elnökének *Vitorisz Miklós orsz. képviselőnek* elén a vidék összes gazdái. Az értekezleten a gőzkeszövetkezetek mikénti megalakulását és azoknak alapszabályait *Velcsey József*, a nyitrai megyei gazdasági egyesület titkára ismertette meg meleg érdeklődés mellett. Az értekezlet folyamán csakhamar megindult az aláírások és a résztvevő gazdák rövid idő alatt 1100 m. holdat jegyeztek. Jelenleg tovább folynak az aláírások, hogy a már jegyzet holdmennyiséget 1800 m. holdra kiegészítsék, melynek megtörténte után a gőzkeszövetkezet meg lesz alakítható.

FURDA KÁROLY SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 4. SZÁM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzlettársamtól elváltam és Nyitrán, Tóth Vilmos u. 4. sz. a.

szobafestő és mázoló-műhelyt

nyitottam, melyben minden e szakmába vágó munkát, u. m. templom-, szoba- és cimfestészetet, épület-, butor- és lemez-mázolást, valamint szoba-kárpit munkálato-
kat és szoba-távirdák felállítását és javítását

az egyszerűtől a legfinomabb kidolgozásig és a legsolidabb árak mellett készítek. — E téren számos éven át szerzett tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhetek. — Midőn magamat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlom, tisztelettel kérem, hogy megrendeléseit, melyekkel mostanáig megbizott, továbbra is részemre fentartani teljes tisztelettel

Maradok

FURDA KÁROLY,
festő és mázoló

UJ ÜZLET! Guttmann Sámuel **UJ ÜZLET!**

Nyitrán, Tóth Vilmos utca 10. szám.

Kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhák
óriási választékban a legjutányosabb áron kaphatók.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A Nyitrai Gazdasági Egyesület a tél folyamán 20 népies gazdasági előadást rendezett a szenicei és a szakolcai járásokban. Az előadások főtárgya a kisgazda által okszerűen vihető állattenyésztés, helyes és takarékos takarmányozás, ezzel kapcsolatosan a takarmánytermelés és a tejszövetkezetek körül mozgott. Ez előadások iránt mindenütt nagy volt az érdeklődés a kisgazdák között ugyanarra, hogy az előadók nyugodt lelkiismerettel mondhatják, hogy a tél folyamán tartott előadásoknak az életben meg lesz a fogantatja, a mit azon körülmény is bizonyít, hogy a tejszövetkezetek létesítése körül sok községben már folynak a tárgyalások és így ezen elhíntett eszmének a gyakorlati életben csakhamar lesz eredménye. E vidékek közállattenyésztése már eléggé előrehaladott és egyöntetű, mely haladást a majd létesítendő tejszövetkezeteknek lesz feladata tökéletesíteni s oly fokra emelni, amelyhez alig lesz hasonlítható a Felvidéken. A nép értelemes, józan, takarékos és gazdaságosan gondolkodó. — A nyitrai gazdasági egyesület felkérésére báró Friesenhof Gergely Nagy-Bossány községben e hét folyamán a vidék összes kis és nagy gazdáinak jelenlétében a szövetkezeti eszméről, a szövetkezetek nagy és fontos gazdasági és szociális jelentőségéről szintén tartott népies gazdasági előadást, amely előadásnak tartalmas volta és tömör kidolgozása még is érdemelte azon óriási érdeklődést, a melyben az részeseült.

Hazánk legbecsesebb szőlője. A filokserának teljesen ellentálló, permetezni sohasem kell, mert semmiféle betegség sem lombját, sem termését meg nem támadja. Téli hideg takaratlan vesszőjét soha meg nem fagyasztja, ezenkívül még rendkívül beese, hogy igen korán érke — augusztus 15—20. között — rendkívül bőtermő és bora oly erős és édes, hogy a nehéz olasz borok semmiben sem mulják fölül. Ez a „Delaware“ közvetlen termő szőlő, melynek részletes leírását — ábrán és bemutatva — úgy a homok, mint a hegyi szőlőtelepítőket érdeklőleg az „Ermelleki első szőlőoltványtelep“ Nagykágya (Biharm.) ingyen és bérmentve küldi meg mindenkinek, ki címét egy levelezőlapon tudatja. Ott 16 év óta szaporítják s ma már 27 katasztrális hold van ebből teljesen fajtisztáú telepítve. Ezen telepek mai számunk hirdetési rovatában közölt „Szőlőlugast ültessünk“ című hirdetésre felhívjuk olvasóink becses figyelmét.

2—2.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER“ névvel.

A közönség köréből.

A „Nyitrai Gazdasági Egyesület“ ez évi 14. számában „Magyarosítás Vittencen“ cím alatt Vinyovszky Emil jegyzői gyakornok csekély személyemmel foglalkozik, azt állítván rólam, hogy én — mint pánszláv — a magyarosításnak utjában állok. E váddal szemben erkölcsi kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy mindaz, amivel fentnevezett gyakornok megvádolt, hazugság és rágalom. „Kiverjük, mint a...“ mondja a cikkében. Pedig őt kellene kiverni, mert nem tudja bebizonyítani, miért vesztette el csak nemrégiben kilátásban lévő szép állami kinevezését. Én ezt jelenleg reprodukálni nem akarom, mert nem vagyok bosszuálló, csak tanácsom az: kinek vaj van a fején, az ne menjen a fényes és melegsugaru napra.

Várra Agoston.
képén.

Kitünő

minőségű

„Togo“

száj- és fogviz a fogak ápolására, jobbat nem ajánlhatunk.

Egyszeri próba meggyőz mindenkit. Használati utasítás mellékelve.

Kapható: EINCZINGER JÓZSEF és TSA fűszerkereskedésében Nyitrán.

Alapított 1859-ben.

Alapított 1859-ben.

Linkenberg József mint utóda Winterstein Zsigmond vaskereskedőnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani dúsan berendezett raktáramat, hol minden szakmába vágó **vas és festék árú**, **angollakkok** kocsigyártók, asztalosok, továbbá építőmesterek részére; **valódi Asphalt és elszigetelő lemezek, gipsz, cement, carbolineum, carbol, kátrány, festők és mázolók részére mindennemű szárazpor és olajfestékek, kencék, terpentín, denaturált szesz; gazdaságok részére kész teherkocsi festék** minden színben, mely csaknem nélkülözhetetlen, megóvjaa a kocsit a korai rothadástól, „Torotte“-féle **gépszir** (Consistent) **dobsinek, dobfogak, csavarok, gépalkatrészek, valódi Winter-féle tengelyek, Steyer sin és patkóvasak, eke alkatrészek** stb. kaphatók. Minden áru oly lelkiismeretes ár mellett lesz számítva, mely ár versenyen kívüli, kívánatra árlapot bérmentve küldök. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

mely tisztelettel

Linkenberg József,

vaskereskedő

Pár-utca 22. szám.

4—15

MC. GORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, főkaszálógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőfonál gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Vezérképviselő: Verő Sándor, Nyitra.

2—16

SZABÓ IMRE DISZES TEMETKEZÉSI VÁLLALATA NYITRÁN

Üzleti helyiség: Hid-utca I. szám. Lakás: Vikárius-utca 5. szám. Telefonszám 57.

Egyszerű és diszes temetések rendezése helyben és vidéken.
Sirkoszorukban nagy választék!!

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat, betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a nemesen oly ház, melynek fala mellett a legesélyesebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár mind kuszó természetű, mert nagyobb része ha megfő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajokat tiltottak, azok bőven ellátják háznakat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismeretelésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztására 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delavare” sima, ültetéshez és ebből borminta. 4-10

Ermelléki Első Szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

Nyitra legújabb és legmodernebb üzlete VEREBÉLY GÉZA VÁRMEGYE-UTCA 16.

Ajánlja dúsan felszerelt

RAKTÁRÁT

uri-, női divat, fehérnemű, asztalnemű, kézmű, szövött- és rövid-árúkbán

a n. é. közönség szives figyelmébe.

A cég csak elsőrangú, megbízható gyártmányokat tart raktáron.

Kitűnő magyar gyártmányok: pécsi bőr keztyűk, szépassági asztalneműk és vásznak; Pelikán és Gyukits-féle kalapok, rózsahegy-i pamutvásznak, nagyenyedi harisnyák, ó-budai voilek, stb.

Francia és angol tavaszi női szövet különlegességek.

Siegl-féle lenvásznak. — Regenhardt és Raymann-féle asztalneműk.

Schroll-féle sifonok.

Cosmanosi voilek, francia batisztkok, delainek, zefírek.

Angol ruha vásznak.

Tavaszi férfi kalapudonságok, nyakendő különlegességek s egyéb férfidivat cikkek.

Bélés és rövid árúk.

A cég melegen ajánlja saját utasítása szerint készült, eddig bármily néven elnevezett minőségeket felülmuló

„TÜNDÉRVÁSZNÁT“

(PAMUTFONÁL)

mely ágyneműekre és női ingekre felette alkalmas. 3 minőségben van raktáron;

I-ső minőség 1 vég 23 méter 82 cm. széles K. 17.50

II-ik " 1 " 23 " 82 cm. " K. 15.30

III-ik " 1 " 23 " 82 cm. " K. 13.20

3% pénztári engedménnyel.

E kitűnő, tündéres szépségű vásznat kizárólagosan csak fenti cégnél lehet beszerezni, miután a gyáros erre szerződésileg kötelezve van.

Minden egyes cikken a legolcsóbb szabott ár van feltüntetve, miért is kérem a n. é. közönséget, kegyeskedne a céltalan alkudozást mellőzni.

Tisztelettel esedezem a n. é. közönséghez, méltóztatna üzletemet nagybecsű látogatásával megtisztelni, hogy az árúk minősége, szépsége s rendkívüli olcsósága felől — minden vételkötelezettség nélkül — meggyőződést szerezni alkalma nyiljék.

UGYANITT JÓ HÁZBÓL VALÓ KERESZTÉNY
FIATALEMBER GYAKORNOKNAK FELVÉTELIK.

Hirdetések

a „Nyitramegyei Szemle“

részére jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban Nyitra, Papnevelde-u.

A „nyitrai ingyen-tej“ üzemét légszesz főzésre berendezvén, az eddig használatban volt 12. drb. „Primus“ petroleum égő készülék jutányos áron eladó.

A venni szándékozók sziveskedjenek az ingyen-tej Fürdő-utcai házába fáradni, a hol az égőket készfizesítés ellenében a házvezetőnőtől átvehetik.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL

NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Van szerenésém a n. é. helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy Nyitrán, Tóth Vilmos utca 10. sz. alatt (az Osztr.-Magyar Bankkal szemben) egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

kész férfi-, fiu- és gyermekruha-raktárt

nyitottam, hol minden idénynek megfelelő kész ruhák a legjobb kivitelben, a legújabb divat szerint a legjutányosabb áron szerezhető be. **Óriási választék!** Sziveskedjék erről meggyőződni és b. látogatásával megtisztelni. Minden vételkötelezettség nélkül bárki megtekintheti a legújabb divat szerint készített ruhákat. Előre is ígérem, hogy főtörekvésem leend a nagyrabesült vevőim bizalmát kiérdemelni. Kiváló tisztelettel

Guttmann Sámuel,

kész férfi-, fiu- és gyermekruha-kereskedő.

4-20

GUTTMANN SÁMUEL
NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

GUTTMANN SÁMUEL

NYITRA, TÓTH VILMOS UTCA 10. SZÁM.

Uj üzlet!

Vadászati bérlet.

A „Kis-Czétény“ községi vadászati jog **1905. évi aug. 1-től 1907. évi augusztus hó 1-ig.** az árverésnél megszabott évi **330 Korona bérfizetés** mellett haszonbérbe vehetők.

A bérlő a bérlet használatát azonnal átveheti **és folyó évi aug. 1-ig** ingyen átveheti. Megkeresések Hertelendy Ferenc (Pozsony, Bél Mátvás utca 25.) intézendők. 1-3.

A milliókra menő fizetés képtelenségek

arra kényszerítették a posztgyárosokat, hogy felhalmazott áruikat mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezzék, inkább tetemes árengedménnyel készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák.

Ezen akció keresztülvitelére az

Országos Posztókiviteli Áruház
Budapest, VII. Rottenbiller-u. 4 B.

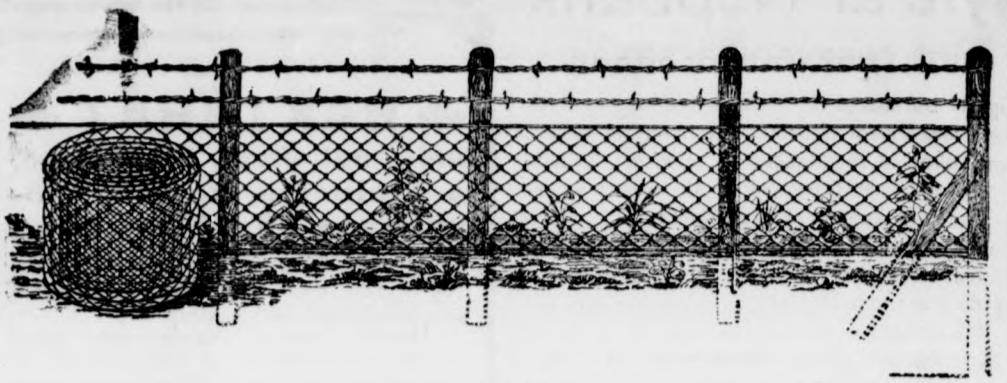
vállalkozott. Vidékre szétküld utánvétellel egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarnt, **CSAK 8 FORINTÉRT.**

Ajánljuk, hogy rendeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig mintákat a nagy forgalom miatt nem küld. 2-3

PÁZMÁNDI JÓZSEF

kerítés-, sodrony-
fonó- és szövőipar

NYITRÁN, TÓTH VILMOS UTCA 32. SZÁM.

Saját készítményű gépfonatok vadas kertek, szőlők, nyaralók, park-gazdasági épületek, kerti pavillonok, folyosók, és baromfi ketrecek stb. bekerítésére. Gyep- és virág-diszkerítések, vasajtók, kapuk, ablakrácszatok stb. Föld-, kavics- és kőszén-áthányó rosták. — Rezesített acél-matracfonatok. Réz- és vassodrony-szövetek és fonatok gazdasági célokra, úgyszintén kék és zöld sodronyból ablak légy-szövetek, valamint **☉☉☉☉ dobok és dobbörök készítése. ☉☉☉☉**

♦♦♦♦♦ FELTÜNŐ UJDONSÁG! ♦♦♦♦♦

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.